

TAPAHTUMAKALENTERI

KOKOUKSIA JA ESITELMIÄ

3.5. klo 18.00 VALO KERTOO KAIKEN

Tieteiden talo, sali 104, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Professori (emer.) Folke Stenman päättää Ursan kevään esitelmäsarjan "Havainnot maailmankuvan rakentajana".

Lisätietoja: www.ursa.fi

4.5. klo 18.15 JOHTAMISFILOSOFIA JA JOHTAMISKÄYTÄNNÖT.

Tieteiden talo, sali 505, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Luonnonfilosofian seuran kokouksessa Microsoft oy:n toimitusjohtaja Ari Rahkonen esitelmöi ja kommentaattorina toimii professori Paul Lillrank.

Lisätietoja: ahti.lampinen@netti.fi

12.5. klo 17.30 SOCIETAS PRO FAUNA ET FLORA FENNICAN VUOSIKOKOUS

Tieteiden talo, sali 312, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Tavanomaiset kuukausi- ja vuosikokousasiat sekä sääntöjen muutokset. Apurahojen ilmoittaminen.

17.5. klo 18 HISTORiantutkimus SODAN JÄLKEISESSÄ SUOMESSA

Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Suomen Historiallisen seuran luentosarjassa "Historiantutkimus ja sen yhteiskunnallinen merkitys toisen maailmansodan jälkeisessä Suomessa" puhuvat professori Antero Heikkinen ja professori Heikki Ylikangas, kommenttipuheenvuoron pitää professori Pauli Kettunen.

Vapaa pääsy. Aikaa on varattu myös keskusteluun.

21.5. HYVÄ PAHA LEIPÄ

Tieteiden talo, sali 104, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Suomalais-ugrilaisuuden seuran tilaisuudessa esitelmöi maisteri Mari Immonen ruuan merkityksestä marilaisten häiden eri vaiheissa.

SEMINAAREJA JA TAPAHTUMIA

5.5. klo 12–16.00 LASTEN JA NUORTEN LIIKUNTA

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Mannerheimintie 166, Helsinki.

Sosiaalilääketieteellisen yhdistyksen käyttäytymislääketieteen jaoksen teemapäivä.

Lisätietoja: tomi.makinen@thl.fi

10.5. klo 12–16 HYVINVOINTIPALVELUT MURROKSESSA

Tieteiden talo, Sali 104, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Sosiaalipoliittisen yhdistyksen ja Sosiaalilääketieteen yhdistyksen seminaarissa kysytään, onko hyvinvointipalvelujen murros laman syytä? Talouden taantuma koskettaa jollakin tavoin miltei koko väestöä. Sen vaikutukset kohdistuvat kuitenkin eri tavoin eri väestöryhmille. Yhteiskunnan huono-osaisille julkiset palvelut ovat useimmiten tärkeämpiä kuin esimerkiksi työssä käyvälle väestölle, jotka kuuluvat työterveyshuollon piiriin.

1990-luvun laman aikaan julkiset palvelut nähtiin miltei itsestään selvytenä, 2000-luvulla tilanne on toinen.

Keskustelua palveluiden tuotajista käydään jatkuvasti, lain-säädannöllä on mahdollistettu palvelusetelien käyttö ja kokonaisia julkisen terveydenhuollon terveyskeskuksia on siirretty yksityisten lääkäriyritysten hoidettavaksi.

Palvelutuotannon yksityistämiseen voi olla yllättäviä ja epätasaroivaisia vaikutuksia. Seminaarissa keskustellaan siitä, miten sosiaali- ja terveyspalvelut ovat muuttuneet 90-luvulta lähtien? Mitä markkinoistumisesta seuraa? Mitä vaikutuksia sillä on nykyisestä lamasta selviytymiseen? Entä miten kansalaiset suhtautuvat palveluiden yksityistämiseen?

Ilmoittautuminen: Sosiaalipoliittisen yhdistyksen sihteerille (paula.saikkonen@helsinki.fi) viimeistään 4.5.

Ohjelma

12.00 Avaus

Puheenjohtaja Susana Kuivalainen, Sosiaalipoliittinen yhdistys ry

12.15 Choice and Voice? Sosiaali- ja terveyspalveluiden markkinoistaminen, professori emerita Briitta Koskiahon

13.00 Lasten päivähoito: oikeuksia, vaihtoehtoja ja ristiriitoja, YTT Katja Repo, Tampereen yliopisto

13.30 Kommenttipuheenvuoro Keskustelu

14.30 Hyvinvointipalvelujen muutos ja kansalaisten mielipiteet, VTT Johanna Kallio, Svenska social- och kommunalhögskolan (Helsingin yliopisto)

15.00 Terveyspalvelujen ulkoistaminen ja kilpailun toimivuus, Ter-

veysturvan tutkimuksen päällikkö, Henna-Mari Mikkola, Kela.

15.30 Kommenttipuheenvuoro Keskustelu

Seminaari on jatkoa viime keväänä järjestetyille seminaarille: Miten ehkäistä laman hyvinvointia rapauttavat vaikutukset? – Mitä opittiin 1990-luvun lamasta.

12.5.klo 13–20 GEOLOGIEN KEVÄTRETKI

Nordenskiöldin patsas, Kaivopuisto, Helsinki.

Suomen Geologinen seura kukittaa Nordenskiöldin patsaan ja sen jälkeen matka jatkuu tilausbussilla Kopparnäsiin. Retken oppaana toimii Kopparnäsin juonikiviä tutkinut Arto Luttinen.

Retki on jäsenille maksuton.

Ennakoilmoittautuminen retkelle 5.5. mennessä: sihteeri@geologinenseura.fi.

25.–26.5. Statistical Days 2010: ECONOMETRIC TIME SERIES MODELS

Day 1 (Tuesday May 25, 2010)

Venue: University of Helsinki, Main Building, Fabianinkatu 33, Pieni juhlasali

09.00–10.00 Registration and coffee.

10.00–10.15 Opening of the Statistical Days, Timo Alanko, The Finnish Statistical Society.

10.15–11.45 Keynote speech: Likelihood inference for a vector autoregressive model which allows for fractional and cofractional processes. Professor Soren Johansen, University of Copenhagen and CREATES.

11.45–12.30 The application of I(2) model tests to the PPP puzz-

le. Professor Katarina Juselius, Department of Economics, University of Copenhagen, 12.30–13.30 Lunch

13.30–14.30 Noncausal vector autoregression. Professor Pentti Saikkonen, University of Helsinki.

14.30–15.00 Coffee

15.00–16.00 State space models in time series econometrics. Professor Jukka Nyblom, University of Jyväskylä.

16.00–16.45 Sponsor's address.

19.00–22.00 Conference dinner.

Day 2 (Wednesday May 26, 2010)

Venue: Economicum, Arkadiankatu 7, Helsinki, ECO Ls

08.30–09.00 Coffee

09.00–10.00 Contributed papers.

10.00–11.00 Modelling volatility by variance decomposition. Professor Timo Teräsvirta, CREATES University of Aarhus.

11.00–12.00 Lunch.

12.00–13.00 GMM estimation with noncausal instruments. Professor Markku Lanne, University of Helsinki, Department of Economics.

13.00–13.45 Diagnostic Tests Based on Quantile Residuals for Nonlinear Time Series Models.

Dr. Leena Kalliovirta, University of Helsinki.

13.45–14.30 Testing for Cointegration Rank of a Nonlinear Time Series Process Under Misspecification. Faiz Alshail, University of Helsinki.

14.30–15.00 Törnqvist-prize: The Best Master's Thesis in Statistics in 2009.

15.00–15.10 Closing of the conference, Timo Alanko, The Finnish Statistical Society

Future information: <http://www.tilastoseura.fi/tilastopaivat.htm>;
sihteeri@tilastoseura.fi

25.–26.5. SOTATIETEIDEN PÄIVÄT

Sotatieteiden päivät järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla Helsingin Santahaminassa.

Tiistai 25.5.2010

08:15 Coffee and Registration

9:00, Welcome, Lieutenant

General (ret.) Vesa Kämäri

9:15 Opening, Rector, National Defence University, Vesa Tynkynen

9:30 Open Planning Process, Colonel (ret.) John A Warden, USA

10:15 Remarks on Effects Based Thinking from the Finnish Point of View, Colonel Mika Hyytiäinen

11:00 Field lunch

12:30 Managing 21st Century Global Support Networks, Vice Director George L Topic, USA

13:15 Networked Defence Industry before World War II, Professor Karl-Erik Michelsen

14.00 Coffee

14:30 Human Aspects on Network Based Defence, Doctor Anders W. Berggren, Sweden

15:15 Sharing information in the defence sector – possibilities and risks, Professor Anders Törne, Sweden

16:00 From a Network to Collaboration, Major Vesa Valtonen

17:00 Cocktails

Keskiviikkona 26.5. jakaudutaan alaseminaareihin, joissa työskennellään useimmiten suomeksi. Alaseminaarit järjestetään asehistoriassa, johtamisessa, sotatouloudessa ja -huollossa, sotatekniikassa, sotilaspedagogiikassa, sotilassosiologiassa, strategiassa ja taktiikassa.

Tapahtuma on kaikille avoin.

Pääsylupa sotilaskohteeseen edellyttää kuitenkin ilmoittau-

tumista 10.5.2010 mennessä sekä 20 € ilmoittautumismaksun suorittamista. Maksulla katetaan huoltokustannukset.

Ilmoittautuminen ja lisätiedot: www.sotatieteidenpaivat.fi ja sihteeri Hilikka Palmu, puh. 0299 530 482.

25.–27. 5. EU–VENÄJÄ INNOVAATIOFOORUMI

Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Lappeenranta.

Foorumi on ensimmäinen korkean tason EU:n ja Venäjän välinen innovaatiotapahtuma. Lappeenrantaan odotetaan tilaisuuden kunniavieraiden, Suomen pääministerin sekä Venäjän ja Euroopan Unionin johtajien lisäksi yli 500 osanottajaa.

Innovaatiofoorumilla on kolme erityistä teemaa. Tilaisuuden ensimmäinen tavoite on, että foorumi hyväksyy EU:n ja Venäjän Innovaatioyhteistyön tiekartat vuosille 2010–13.

Foorumin toisena tavoitteena on keskittyä sisällöllisesti energia- ja tehokkuuteen sekä siihen liittyviin innovaatioihin. Kolmantena tavoitteena on esitellä mekanismeja ja käytännön esimerkkejä venäläisten innovaatioiden kaupallistamisesta EU-maissa ja tähän liittyen Foorumin yhteydessä järjestetään laaja venäläisten innovaatioiden esittely.

Lisätietoja: www.eurussiainnoforum.com

27.5. klo 14 AVOIMET TULEVAISUUDET

Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Tulevaisuuden tutkimuksen seuran jäsenet ovat tervetulleita Tieteiden talolla Helsingissä järjestettävään juhlavuosiseminaariin sekä seminaarin jälkeen järjestettäviin näyttelynavajaisiin. Juhlavuosiseminaari on avoinna yleisölle ja se tulee olemaan esillä Tieteiden talon 5. kerroksen

näyttelytilassa syksyyn asti.

Materiaalia juhlavuosiseminaaria varten kerätään parhaillaan, jos arkistostasi löytyy valokuvia, lehdeille, tarinoita, artikkeleita ym. kuluneilta vuosikymmeniltä, niin ota yhteyttä seuran toimistoon: toimisto@futurasociety.fi

14.–15.6. SUOMALAIS-VENÄLÄINEN FILOSOFISYMPOSIUMI

Metsätalo, sali 1, Unioninkatu 40, Helsinki.

Suomen Akatemia, Helsingin yliopisto ja Suomen Filosofinen Yhdistys järjestävät yhdessä Venäjän tiedeakatemia ja Venäjän Filosofisen Yhdistyksen kanssa suomalais-venäläisen filosofi- ja symposiumin.

Yksityiskohtainen ohjelma julkaistaan myöhemmin keuhkokuumeen Yhdistyksen Internet-sivuilla osoitteessa <http://www.helsinki.fi/jarj/sfy/>

2.7. VIULU JA PELIMANNI

Paikka: Kuhmo-talo, Koulukatu 1. Kuhmo.

Kansanmusiikkijuhla Sommelen yhteydessä järjestetään tieteellisiä, mutta kansantajuisia seminaareja kesän aiheista. Seminaareissa on alustajina alan parhaita asiantuntijoita Suomesta ja Karjalan tasavallasta. Seminaareissa on tulkkaus venäjäksi ja englanniksi. Yleisöllä on mahdollisuus keskusteluun ja kysymyksiin. Pääalustaja on pelimanni ja pedagogi, viulisti Mauno Järvelä. Lisätietoja ohjelmasta: www.runolaulu.fi/sommelo

3.7. HÄVYTTÖMÄT LAULUT

Kuhmo-talo, Koulukatu 1. Kuhmo.

Kansanmusiikkijuhla Sommelen seminaari, jossa tulkkaus (venäjä ja englanti).

Pääalustaja on kansanperinteen tutkija, FT Senni Timonen.

Lisätietoja ohjelmasta: www.runolaulu.fi/sommelo

19.–20.8. SUUNNITTELU JA SIMULAATIO

Otavan opisto, Otavantie 2 B, Otava.

Tulevaisuuden tutkimuksen seuran perinteisen kesäseminaarin aiheena on kokonaistaloudelliset suunnitteluohjelmat sekä simulaatio- ja suunnittelupelit. Kesäseminaariohjelma ja muut tiedot päivitetään seuran verkkosivuille.

Lisätietoja:
toimisto@futuresociety.fi

20.–24.8. GEOLOGIEN VAELLUS LEMMENJOELLE

Suomen geologisen seuran jäsenten erähenkinen vaellus-ekskursio Lemmenjoelle. Lähtö Ivalosta, josta bussikuljetukset ja venekuljetukset perille. Retken aikana tutustutaan ainutlaatuisen erämaa-alueeseen, sen geologiaan ja kullankaivuun. Yöpyminen omassa teltassa tai puolijoukkueteltassa. Matkalla on mukana oma eräkokki, eräsauna käytettävissä joka ilta.

Lisätietoja: sihteeri@geologinen-seura.fi

11.–12.10. SOSIAALILÄÄKETIETEEN PÄIVÄT

Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki.

Sosiaalilääketieteen yhdistyksen päivillä on teemana on muun muassa uni ja kansanterveys (luennoitsijana mm. professori Sara Arber, Univ. Surrey, UK). Yhdistyksen kaikkien jaosten työryhmät kokoontuvat myös päivien aikana.

Lisätietoja: Ossi.Rahkonen,ossi.rahkonen@helsinki.fi
<http://www.socialmedicine.fi/>

21.–22.10. ARVOT, KANSALAISUUS JA KASVATUS GLOBAALISSA MURROKSESSA

Oulun yliopisto, Oulu.

Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen tutkimuk-

sen seuran ETMU:n seitsemättä kertaa järjestettävät ETMU-päivät ovat tutkijoiden ja eri alojen ammattilaisten monitieteinen kohtaamis- ja keskustelutilaisuus. Päivien tavoitteena on myös keskustelun herättäminen monikulttuurisen kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksista sekä uudenlaisten yhteistyömuotojen kehittäminen eri toimijoiden välille.

Globalisaatio ja kansainvälistyminen synnyttävät mahdollisuuksia kulttuurienväliseen yhteistyöhön ja kommunikointiin mutta toisaalta tuovat mukanaan myös monia uusia haasteita. Uusliberalistiset näkökulmat, sosiaaliset kerrostumat sekä transnationaalisuus ovat tulleet entistä näkyvämmiksi, ja vallitsevia arvoja on määriteltävä uudelleen. Samoin kansallisuuden, kansalaisuuden ja identiteetin käsitteet ovat saaneet uusia merkityksiä. Kasvatuksen ja koulutuksen rooli korostuu muuttuvassa yhteiskunnassa, minkä vuoksi Oulun ETMU-päivillä painotetaan alan tutkimusta.

Päivien keynote-puhujat pohtivat erityisesti globaaleiden muutosprosessien vaikutuksia ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden toteutumista sekä Suomessa että maailmanlaajuisesti.

NÄYTTELY

Vuoden 2010 Puupäähattu -palkinnon saaneen taiteilija Tiina Pystysen näyttely on esillä Kansalliskirjaston kahvilassa ja Agricola-huoneessa Helsingissä 1.4.2010 saakka.

Lisätietoja: <http://www.kansalliskirjasto.fi>

UUSI LASTEN TIEDEMUSEO

Discovery Museum of Tampere on uudenlainen tiedollinen elämyskeskus kaikenikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen.

Kantavana ajatuksena on tieteen ilmiöiden havainnointi ja oppiminen leikin kautta. Tavoitteena on lasten ja nuorten kiinnostuksen herättäminen tiedettä ja sen ilmiöitä kohtaan. Noin 50:llä tiedettä esittelevällä näyttelypisteellä lapsilla on mahdollisuus leikkiä ja keksiä uusia yllättäviä ratkaisuja. Samalla he huomauttavat, että ongelman voi usein ratkaista myös monella eri tapaa. Lapset ovat tervetulleita mukaan tutkimusretkelle tiedemaailmaan!

Lisätietoja:

Sheela Kiiskilä, Discovery Museum of Tampere, p. 050 3456128 (englanniksi)

Lasse Paananen, Luova Tampere -ohjelma, p. 040 720 5088
www.tiedemuseo.com

MAAILMAN LUONTO - VOMPATTIA VAILLE VALMIS

Luonnontieteellisen museon Maailman luonto -näyttely alkaa olla viimeistelyä vaille valmis. Australia on kuitenkin vielä työn alla ja osa näytteistä edelleen matkalla.

Koala ja kengurut ovat jo saapuneet Suomeen, mutta vompattia vielä odotellaan. Onneksi kuitenkin yli 700 muuta eliötä alppimurmelistä anakondaan ja rafflesiasta rabmutaniin on jo perillä! Maailman luonto esittelee elämän huikaa monimuotoisuutta napa-alueiden kylmistä vesistä päiväntasaajan trooppisiin sademetsiin.

Koala istuu eukalyptuksen haarassa ja katselee ympärilleen rakentuvaa australialaista penssaikkopaloaukeaa. Otuksen ympärille on jo aseteltu kengurut ja pienempiä pussieläimiä. Sivummalla seisoo maastopaloihin sopeutuneita banksiapensaita. Näiden Australian kotoperäisten kasvien oudon näköinen siemenkoti ei avaudu

ilman pensaikkopaloa, joka rai-
vaa taimelle vapaata kasvutilaa.
Pensaikkopaloaukeaa varten kai-
vattiin myös avonaisia siemenko-
tia, joten muutamia yksilöitä on
poltettu. Auki poksahaneiden
siemenkotien ympärillä leijuu
edelleen vieno savun haju.
Paloaukean vieressä on Maail-
man luonto -näyttelyn suurin
dioraama, eli luontokokonaisuus:
Iltta afrikkalaisella juomapaikalla.
Kuivan savannin juomapaikan
vilkkaudesta kertoo lammikon
mudassa vierivieressä olevat jäl-
jet ja jätökset. Tuosta on mennyt
pieni antilooppi, tuosta pahkasi-
ka, tuolla näkyy norsun ulosteita
ja tuossa aivan reunalla leopardin!
Tällä kertaa veden ääreen
on kerääntynyt antiloopeja ja
yksinäinen seepra. Taustalla vuo-
roaan odottavat savannikoirat ja
monta pienempää otusta.
Katsoja ei voi välttää kiusausta
kumartua juomapaikan ohitta-
valla sillalla vielä vähän alem-
maksi nähdäkseen pienimmätkin
yksityiskohdat...
Luonnontieteellisen museon
Maailman luonto -näyttely ava-
taan yleisölle perjantaina 23.4.
klo 9. Samaan aikaan avataan
myös uusi vaihtuva näyttely, joka
kertoo laivaeläimistä.
Aukioloajat ja pääsymaksut löy-
tyvät Luonnontieteellisen museon
verkkosivuilta:
www.fmnh.helsinki.fi/ltm

Lisätietoja:

Tiedottaja Laura Hiisivuori
Luonnontieteellinen keskusmu-
seo, p. (09) 191 28804,
laura.hiisivuori@helsinki.fi

HEUREKA

Tiede muuttaa maailmaa

Tiede muuttaa maailmaa (*Science Changing the World*) -näytte-
lyssä tutustutaan tieteen suu-
rimpiin saavutuksiin viimeisen
sadan vuoden ajalta. Näyttely on
avoinna 16.4. alkaen.

Näyttely on osa neljän suuren
tiedekeskuksen yhteisnäyttelyä,
joka siirtyy Heurekasta myöhem-
min Haagiin, Pariisiin ja Lissabo-
niin.

Tiede muovaa arkeamme ja
maailmankuvaamme. Muutok-
sen moottori on kaiken kyseen-
alaistaminen. Mitä mullistavaa
olemme sadassa vuodessa oival-
taneet itsestämme, terveydes-
tämme, planeetastamme ja maa-
ilmankaikkeudestamme?

Näyttely kertoo tieteestä ja sen
suurista löydöistä sekä siitä,
miten ne muokkaavat maailman-
kuvaamme. Näyttely keskittyy
1900-luvun aikana tehtyihin tie-
teen läpimurtoihin ja tämän päi-
vän tieteen suuriin kysymyksiin.
Näyttely koostuu Science Loun-
gesta ja neljästä itsenäisestä "tie-
deputiikista":

Elämä ja mieli, Sukellus näkymät-
tömaan, Muuttuva Maa ja Ter-
veempi elämä.

Lisätietoja: www.heureka.fi
Suunnittelija Sami Pihkala,
040-9015 367,
sami.pihkala@heureka.fi

Tarkkaavaisuutta kehittävä peli esillä Heurekassa

Helsingin yliopiston Neurotie-
teen tutkimuskeskuksen tutkijat
ovat kehittäneet tietokonepelin,
jolla jokainen voi määrittää tark-
kaavaisuutensa kapasiteetin. Peli
julkistetaan Tiedekeskus Heu-
rekan Tiede muuttaa maailmaa
-näyttelyssä, joka avataan yleis-
ölle perjantaina 16. huhtikuuta.
Peliä voi myöhemmin kokeilla
myös internetissä.

Palvan tutkimusryhmän kehittä-
mä peli perustuu näyttöön
siitä, että ihmisen tarkkaavaisuu-
den ja työmuistin kapasiteettia
voidaan kehittää pelien avulla.
Keskivertokansalaisen työmuisti-
tiin mahtuu kerralla vain kol-
mesta neljään asiaa. Heurekassa
esillä olevassa pelissä seurataan
muun muassa ruudulla liikkuvien
olentojen muodonmuutoksia.

Erilaisista "aivopeleistä" on
tullut kasvavaa liiketoimintaa.
Monet niistä kuitenkin kehittävät
suorituskykyä ainoastaan kysei-
sessä pelissä. Vain muutamien
peliin on kliinisesti osoitettu
kehittävän aivoja laaja-alaisem-
min ja tuottavan hyötyä myös
arkielämässä; Neurotieteen tut-
kimuskeskuksen Palvan ryhmän
peli ja muut tuotokset kuulu-
vat alustavien tutkimustulosten
perusteella tähän ryhmään.
Lisätietoja: www.heureka.fi

APURAHA

Maanpuolustuksen tieteellisen
neuvottelukunnan apurahoja
voi hakea aina 18.6.2010 kello
16 asti.

Maanpuolustuksen tieteellinen
neuvottelukunta (MATINE) toimii
sotilaallisen maanpuolustuksen
tutkimuksen sekä turvallisuus-
tutkimuksen edistämiseksi.
Tätä tarkoitusta varten MATINE
rahoittaa tieteellisiä tutkimus-
hankkeita, joilla pyritään uusiin
avauksiin ja innovaatioihin neu-
vottelukunnan toimialalla.
Tutustu MATINE:n määräraha-
kuun ja tutkimustoimintaan tar-
kemmin web-sivustolta
www.puolustusvoimat.fi/matine,
kohta Tutkimus. Verkosta löyty-
vät myös hakuohjeet.